

'සති පුජාව' පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක විමර්ශනයක්

චිත්තානි, මෙන්තා¹

'සති' යන්නෙහි අර්ථය 'යහපත් හාරයාව' යනුයි. 'සති පුජාව' යන්නෙන් හැඳින්වෙන්නේ අතිත හාරතයේ වැන්දූටුවන් ස්වකීය ස්වාමී පුරුෂයන්ගේ මත දේහය දවන දරසුයට පැන දිවි පිදිය යුතු බවට වූ වාරිතයයි. මෙය වැන්දූටුවන් විසින් සිය කැමැත්තෙන් සිදුකරනු ලබන්නක් ලෙස අර්ථ දැක්වීමි. සුප්‍රකට සමාජ විද්‍යායෙයකු වන එමල් බුරුකයිම (1858-1917) ඉදිරිපත් කළ 'පරහිතකාමී සිය දිවි නසා ගැනීම' (Altruistic Suicide) යන සමාජ විද්‍යාත්මක සංකල්පය මෙකි සති පුජාව සමග සැපුවම ගැළපෙයි. ඒ මත පදනම වෙමින් සති පුජාව පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක විමර්ශනයක නියැලීම මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙහි අරමුණ වේ. පර්යේෂණ ක්මවේදය වන්නේ ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ඇසුරින් කරණු ගෙවීමෙනයයි. තමා අයත් පුද්ගල සමුහයේ අපේක්ෂා සාධනය වෙනුවෙන් ජ්විතය කැප කිරීම 'පරහිතකාමී සිය දිවි නසා ගැනීම' යන්නෙන් බුරුකයිම දැක්වූ අර්ථකථනය සති පුජාව මගින්ද හෙළිදරව වන ආකාරය කෙරෙහි මෙහිලා අවධානය යොමු කෙරේ. මෙසේ සාමූහික වියුෂ්ක්‍යාණය (Collective Consciousness) උල්ලංසනය නොකොට, එය සුරකිතු වස් සිය දිවි කැප කරන ආකාරය සති පුජාව ඇසුරින් හඳුනාගත හැකි බව පැහැදිලිය. විශේෂයෙන්ම වැන්දූටුව ඇගේ පුරුෂයාගේ ප්‍රවාලට අනවශ්‍ය බරක් ලෙස සැලකීමත්, ඇය ස්වකීය වැන්දූටුවත යම් ආකාරයකින් හෝ කඩකිරීම මියගිය පුරුෂයාගේ ආත්මයේ විමුක්තියට බාධාවක් ලෙස සැලකීමත් මෙබඳ වාරිතයක් පැනනැගීමට හේතුකාරක වූ අයරු නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. අවසාන වශයෙන් නිගමනය කළ හැකි වන්නේ හාරතීය සති පුජා සංකල්පයෙහි යම් සමාජ විද්‍යාත්මක මුහුණුවරක්ද හඳුනාගත හැකි වන බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: සති පුජාව, සිය දිවි නසාගැනීම, සාමූහික වියුෂ්ක්‍යාණය, විමුක්තිය,
වැන්දූටුව

¹ ගාස්තුවේදී (වියේෂ) ප්‍රථම වසර, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කැලණීය වියේවලිද්‍යාලය.
chinthapawithrani@gmail.com